Børn og Kultur - Sekretariat
Dato: 31. august 2023
Sagsbehandler: Peter Kjær Lisbjerg

Aabenraa Kommune

Retningslinjer for sejladsaktiviteter med elever i folkeskolen i Aabenraa Kommune

Nedenstående retningslinjer gælder for alle sejladsaktiviteter med elever i Aabenraa Kommune i fartøjer, der kan medtage op til 12 passagerer. Det gælder alle vandaktiviteter, som indebærer en form for fartøj, der kan medtage op til 12 passagerer, f.eks. kano, kajak, sub, tømmerflåde mv. Retningslinjerne gælder både ved fartøjer, der lånes i Grejbanken, og fartøjer, der lånes eller erhverves på anden vis. Der gælder særlige forhold ved lån af fartøj i Grejbanken, som er beskrevet nærmere nederst.

Retningslinjerne er formuleret med udgangspunkt i bekendtgørelse om mindre fartøjer der medtager op til 12 passagerer: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2012/956 Bekendtgørelsen gælder al sejlads med mindre fartøjer, der medtager op til 12 passagerer, og som sker i som led i erhvervsmæssig virksomhed. Af bekendtgørelsens § 2, stk. 4 fremgår det, at skolers sejlads med elever og SFO'ers sejlads med indmeldte børn anses som sejlads, der finder sted som led i erhvervsmæssig virksomhed.

Af bekendtgørelsen om mindre fartøjer følger en række forpligtelser for fartøjets *reder*. Rederen er den person eller det organ, som har ejerskab af sejladsaktiviteterne. Rederen er derfor ansvarlig for valget af sejladsaktiviteter, samt for hvordan de tilrettelægges og udføres. Rederen kan være ejer af fartøjet, men behøver ikke at være det. Sejladserne kan udmærket foregå i lejede eller lånte fartøjer.

Ved skolers sejlads med elever er det som udgangspunkt altid en person på skolen, der er reder. Det kan være læreren, der står for turen (turleder), eller en leder. Det væsentlige er, at skolen forud for sejladsen udpeger en reder med ansvar for aktiviteterne. Det er skolens ansvar, at alle kommer hjem i god behold.

Sejladsaktiviteter kan kun foregå i perioden 1. maj til 1. oktober, og når vandtemperaturen er over 12 grader celsius. Sejladsaktiviteter skal foregå i beskyttet farvand med roligt vand og kun lidt vind samt foregå med kort afstand til kysten (max 500 meter).

Forud for sejladsen

Sikkerhedsinstruks

Rederen skal, jf. bekendtgørelsen om mindre fartøjer, sikre, at fartøjet, der benyttes, anvendes i overensstemmelse med godt sømandsskab, og at menneskeliv på søen er sikret fuldt betryggende. Rederen skal som led heri udarbejde en skriftlig sikkerhedsinstruks **forud** for sejladsen.

En skabelon for sikkerhedsinstruksen og retningslinjer for udarbejdelsen af denne findes på Søfartsstyrelsens hjemmeside: https://www.soefartsstyrelsen.dk/skole-and-udlejningssejlads/skole-og-institutionssejlads/sikkerhedsinstruks-institutionssejlads

Skabelonen indeholder de punkter, som skal fremgå af sikkerhedsinstruksen. Punkterne udgør opmærksomhedspunkter, man skal forholde sig til hver gang, der sejles med elever. Punkterne er dynamiske, dvs. at der tilføjes punkter, som er relevante for netop omstændighederne omkring den enkelte sejlads, der gennemføres.

Sikkerhedsinstruksen skal være skriftlig og tilgængelig for personale og elever under sejladsaktiviteten. Alle deltagere skal, inden sejladsen påbegyndes, orienteres om eksempelvis brug af redningsmidler, hvordan den påtænkte sejlads forventes at forløbe, og hvad man bør foretage sig i en nødsituation.

Rederen skal, jf. bekendtgørelse om mindre fartøjer, sikre, at den, der udarbejder sikkerhedsinstruksen, har relevant maritim viden, færdigheder og kompetencer til sejlads med de aktuelle fartøjer, herunder:

- Har indgående kendskab til sejlads med den aktuelle fartøjstype
- Har indgående kendskab til søsikkerhed, godt sømandskab og redning til søs
- Har kendskab til brug af maritime radioanlæg *(hvis relevant)*
- Har forståelse for kommunikation til søs
- Har indgående kendskab til relevante faktorers betydning for sejladsplanlægning
- Har indgående kendskab til vurdering af vejrforholdets betydning for sejladsen.

Som bilag til indeværende retningslinjer er vedlagt et oplæg til udfyldelse af sikkerhedsinstruksen ved lån af fartøj gennem Grejbanken. Oplægget kan i tilrettet form også anvendes ved lån/erhvervelse af fartøj andetsteds.

Søfartsstyrelsen kan bede om at få tilsendt sikkerhedsinstruksen og kontrollere, om sikkerhedsinstruksen er dækkende i forhold til de aktuelle sejladsaktiviteter, der er gennemført i praksis, og hvorvidt den fastsætter et sikkerhedsniveau under hensyntagen til retningslinjerne for sikkerhedsinstruksen (se link ovenfor).

Krav til fartøjet og fører af fartøjet

Rederen skal, jf. bekendtgørelsen om mindre fartøjer, sikre, at fartøjet er bemandet, konstrueret, udrustet og vedligeholdt, så det er egnet til formålet. Kravene til fartøjet afhænger af fartøjets størrelse. Kravene til forskellige størrelser af fartøj fremgår af Søfartsstyrelsens hjemmeside: https://www.soefartsstyrelsen.dk/skole-and-udlejningssejlads/skole-og-institutionssejlads/krav-institutionssejlads

Ved lån af fartøj gennem Grejbanken sørger Grejbanken for, at fartøjet lever op til kravene. Ved lån af fartøj andetsteds skal skolen sikre, at fartøjet lever op til kravene. Ved et dimensionstal (længe x bredde) under 20 er kravet, at der skal være udarbejdet en sikkerhedsinstruks, og at der er minimum 1 myndigt besætningsmedlem.

Føreren af fartøjet skal, jf. bekendtgørelsen om mindre fartøjer, sikre, at fartøjet føres i overensstemmelse med sikkerhedsinstruksen og godt sømandsskab, og at menneskeliv på søen sikres fuldt betryggende.

Føreren af et fartøj skal have gennemgået et førstehjælpskursus, jf. bekendtgørelse om besætningsfastsættelse for mindre erhvervsfartøjer og grønlandske fiskefartøjer, som medtager op til 12 passagerer: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2015/233

Derudover stiller Skole og Undervisning krav om, at læreren, der er ansvarlig for sejladsaktiviteterne, skal:

- Have gennemført og bestået Aabenraa Kommunes bassinprøve. Bassinprøven skal fornyes hvert år.
- Have gennemført og bestået Aabenraa Kommunes vandsportskørekort. Kørekortet skal fornyes hvert 2. år.
- Sikre, at aktiviteten gennemføres i overensstemmelse med sikkerhedsinstruksen.
- Føre tilsyn med eleverne, der deltager i aktiviteten.
- Have ansvaret for sikkerheden, herunder det livredningsmæssige ansvar.
- Have kendskab til medbragt sikkerhedsudstyr.
- Sikre, at alle elever og personale bærer godkendt svømme-/redningsvest.
- Overvåge aktiviteten kontinuerligt gennem hele aktivitetens varighed.
- Medbringer fuldt opladet mobiltelefon med downloadet 112-app.
- Sikre, at der er indhentet forældresamtykke for alle elever (se næste afsnit).

Endelig fremgår der af bekendtgørelse om besætningsfastsættelse en række punkter, som, at føreren af fartøjet eller føreren med ansvar for en gruppe af fartøjer (turleder) skal have fornødent kendskab til:

a) søvejsregler,
b) navigation for relevant sejladsområde,
c) forebyggelse af brand og betjening af brandbekæmpelsesmidler, herunder have gennemført praktisk træning og brug af fartøjets brandslukningsudstyr,
d) fartøjers stabilitet,
e) søsikkerhed,
f) beskyttelse af havmiljøet og
g) mindre fartøjers maskineri *(hvis relevant)*.

<u>Elever og forældresamtykke</u>
Elever skal for at deltage i sejladsaktiviteter bære godkendt svømme-/redningsvest og kunne svømme mindst 200 meter. Elever må ikke ro/sejle uden tilstedeværelse af personale.

Der er udarbejdet et brev, der skal udleveres til forældrene sammen med en seddel, som forældrene skal udfylde og underskrive (se bilag). Her skal forældrene bekræfte:

- At eleven kan svømme mindst 200 meter
- At eleven har forståelse for, at eleven under sejlads selv er ansvarlig for at medvirke til at overholde de sikkerhedsmæssige forhold
- At forældrene har læst det medsendte forældrebrev.

Hvis ikke eleven returnerer forældresedlen underskrevet og bekræftelse af ovenstående, kan eleven ikke deltage i sejladsaktiviteten.

<u>Forsikring</u>
Aabenraa Kommune har tegnet en søpassageransvarsforsikring. Forsikringen dækker ansvar, som Aabenraa Kommune kan blive pålagt i henhold til Søloven m.m.
Da Aabenraa Kommune ingen ulykkesforsikring har, opfordres forældrene til at tegne en ulykkesforsikring for deres barn.

Forud for aktiviteten, skal skolen sende en mail til Aabenraa Kommunes forsikrings-medarbejder Dorthe M. Fredslund (dmf@aabenraa.dk / tlf. 73767605). Mailen skal være afsendt **før** afviklingsdatoen.

I mailen oplyses følgende:
- Institutionsnavn
- Sejladsperioden (i hele dage/timer)
- Antal børn/unge
- Antal voksne
- Sejlområde/farvand

Læs nærmere på Medarbejderportalen: https://medarbejderportalen.aabenraa.dk/hjaelp-til-alle/forvaltningsret-aktindsigt-og-forsikring/forsikringer/rejseforsikring-og-soe-passageransvar/soe-passageransvar/

Link til Søfartsstyrelsen
På Søfartsstyrelsens hjemmeside findes en side om skolers sejlads med elever: https://www.soefartsstyrelsen.dk/skole-and-udlejningssejlads/skole-og-institutionssejlads

Særligt ved lån af udstyr til vandaktiviteter i Grejbanken
Aftale om afhentning og returnering af udstyr indgås med Grejbankens personale. Husk at melde evt. tab, skader eller mangler ved udstyret til Grejbankens personale.

Tjekliste til kanoudstyr lånt ved Grejbanken fremgår nedenfor.

Ved ud- og hjemtransport:
- Undersøg, om alle kanoer er spændt forsvarligt på traileren med dertilhørende stropper
- Trailer: Kontrollér lys bag på trailer, og at næsehjul på traileren er taget op efter påsætning på bil.

Medbring følgende til kanoturen
Kanoudstyr:
- Pagajer, 1. stk. pr. passager
- Øse, 1 stk. pr. kano
- Ekstrasæder
- Rednings-/svømmevest til alle og i rigtig størrelse (CE-godkendt)
- Fangline/bugserline i alle kanoer
- 1 stk. ekstra pagaj til turlederen.

Kanotønde:
Turleder kontrollerer og medbringer Grejbankens kanotønde. Indhold:
- 1 nødraket
- 1 nødblus
- Førstehjælpskasse
- GPS

- Kompas
- Kniv
- Lygte
- Fløjte.

Turleder medbringer
- fuldt opladet mobiltelefon
- download 112 app til mobiltelefon
- 1 sæt ekstra skiftetøj, evt. hue og handsker.